

УДК 656.13

ОЦІНКА ПОПИТУ НА ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ З ВИКОРИСТАННЯМ ФУНКЦІЇ ТЯЖІННЯ МЕШКАНЦІВ МІСТ

EVALUATION OF DEMAND FOR TRANSPORT SERVICES BY DETERMINING THE
FUNCTION OF HEAVY MISSING OF THE CITY

Давідіч Юрій, Чумаченко Ігор, Галкін Андрій, Давідіч Наталія

*Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, м. Харків, 61002*

The article examines the assessment of the demand for transport services by determining the function of urban residents. Taken into account the time and cost parameters of the connection between the areas of residence and employment, parameters that describe the structure of the city and the areas of residence and employment.

В сучасних умовах значного збільшення рівня автомобілізації одним з основних завдань в проектах транспортних систем є проблема прогнозування параметрів попиту на транспортні послуги. Найважливішою і фундаментальною особливістю формування попиту на транспортні послуги є те, що вибір способів і шляхів пересування користувачами мережі впливає на той же вибір, який здійснюється іншими користувачами. Цей вибір можливо описати функцією тяжіння, яка визначає імовірність пересування між районами відправлення та прибуття. Функція тяжіння може містити параметри, що характеризують ємність районів з прибуття і відправлення, а також параметри, що характеризують наявність альтернативних можливостей пересувань. Запропоновані дослідниками функції тяжіння пропонуються для всіх мешканців міст незалежно від соціального складу населення та як змінний параметр містять тільки час пересування.

Функція тяжіння при трудових міжрайонних пересуваннях повинна враховувати фактори, що описують містобудівну структуру міста, соціально-економічних фактори та фактори, що визначають характеристику районів міста. Для внутрішньорайонних культурно-побутових пересувань функція тяжіння може враховувати фактори, що характеризує якість торгівельного обслуговування закладів торгівлі; вартісні фактори закладів торгівлі; фактори, що характеризує шляхи пересування до закладів торгівлі.

Дослідження виду функції тяжіння населення міст було проведено для працівників містоутворюючих підприємств. Для отримання вхідних даних було проведено натурне обстеження з використанням анкетного методу. Після обробки отриманих результатів було розроблено модель зміни функції тяжіння працівників містоутворюючих підприємств. У якості незалежних змінних моделі було використано такі фактори: величина зворотна часу пересування між районами відправлення та призначення, відношення віддаленості району відправлення від центру міста до середньої віддаленості районів міста від центру, кількість місць прикладення праці в районі призначення, відношення кількості місць прикладення праці до кількості мешканців в районі відправлення, відношення вартості пересування між районами до середнього доходу мешканців району відправлення. Статистична оцінка отриманої моделі дозволила зробити висновок про можливість її використанні при оцінці попиту на транспортні послуги.

Література:

1. Доля В. К. Пасажирські перевезення / В. К. Доля. – Харків: Форт. – 2011. – 504 с.
2. Шаров М. И. Совершенствование методов оценки транспортного спроса на перевозки городским пассажирским транспортом / М. И. Шаров. Автореф. дисс. на соиск. уч. степени канд. техн. наук.: 05.22.10 / М. И. Шаров. – Иркутск: ИТТУ. – 2008. – 19 с.